

OBSAH

ÚVOD.....	H
I. ČLOVEK.....	15
1. PREDCHODCOVIA ČLOVEKA.....	17
a) Rod <i>Homo</i>	19
b) Od rodu <i>Homo</i> k <i>Homo sapiens sapiens</i>	24
c) Otázniky nad neandertálcom.....	27
2. SPORO VZNIK A PÔVOD ČLOVEKA.....	33
a) Spor o pôvod človeka.....	34
b) Vedecký výskum a teoreticko-ideové spory.....	37
c) Človek a vedomie.....	39
d) Paleopsychológia o vzniku vedomia.....	40
e) Rečová kompetencia.....	44
f) Reč a jazyk - jazyková kompetencia.....	47
3. FILOZOFICKÝ PROBLÉM VEDOMIA.....	52
a) Nevyriešené záhady.....	53
b) Hľadanie možných súvislostí.....	55
c) Zvnútorňovanie dynamických procesov.....	58
d) Od procesov života k vedomiu.....	60
II. EURÓPANIA.....	65
4. KAUKAZSKÉ CENTRUM FORMOVANIA ČLOVEKA.....	68
a) Rod <i>Homo</i> na Kaukaze.....	69
b) Kaukazské typy a oblasti rozšírenia.....	72
c) K zaľudňovaniu Eurázie.....	73
d) K sporom o osídľovanie amerického kontinentu.....	76
5. Z KAUKAZU DO EURÓPY.....	81
a) Vývoj osídlenia na Východoeurópskej nížine.....	81
b) Sídľiskové oblasti východnej Európy v paleolite.....	84
c) Z Kaukazu a Východoeurópskej nížiny do Európy.....	86
d) Ďalšie otázniky nad problémom „človek a neandertálec“.....	92
6. ZROD MYTOLOGICKÝCH PREDSTÁV.....	96
a) Problém časového vymedzenia začiatkov mytológie.....	98
b) Mytológia v klasickom období loveckých spoločností.....	102
c) Svedectvo jaskýň.....	106
7. KONIEC LADOVEJ DOBY A ZAČIATKY EURÓPSKEJ DIVERGENCE.....	111
a) Západná Európa a formovanie etnokultúrnych komplexov.....	113
b) Východná a stredná Európa v poľadovej dobe.....	115
c) Jazyk na konci poľadovej doby.....	121
8. PRECHOD NA PRODUKTÍVNE HOSPODÁRSTVO.....	124
a) Predná Ázia na rozhraní medzi lovcami a roľníkmi.....	126
b) Roľníci na Sahare.....	131
c) Neolit a fenomén jamkovo-hrebeňovej kultúry vo východnej Európe.....	132
d) Začiatky poľnohospodárstva v ostatnej Európe.....	138
e) Šírenie neolitickej formy hospodárstva.....	142
f) Zmeny v duchovnej (mytologickej) sfére.....	148
g) Neolitické transformácie predstáv o svete a kultúry.....	151
III. CIVILIZÁCIE.....	155
9. PRVÉ EURÓPSKE CIVILIZÁCIE.....	158
a) Formovanie stredoeurópskeho priestoru.....	158
b) Civilizácia kruhových stavieb - rondelov.....	164

c) Ďalší vývoj v strednej Európe.....	167
d) Prvá civilizácia vo východnej Európe (tripol'ská).....	170
e) Fenomén kultúry šnúrovej keramiky a epišnúrový komplex.....	175
f) Prejavy civilizačných zmien v duchovnej sfére.....	183
10. STAROVEKÉ CIVILIZÁCIE.....	188
a) Kaukazská civilizácia a jej metalurgické centrá.....	188
b) Mezopotámske civilizácie (Sumer, Akkad, Elam, Asýrska a Babylonská ríša).....	192
c) Indická civilizácia a Árijci.....	198
d) Maloázijská civilizácia a Chetiti.....	200
e) Iné staroveké civilizácie v Prednej Ázii.....	202
11. CIVILIZAČNÉ POSUNY V STREDNEJ A VÝCHODNEJ EURÓPE.....	204
a) Z východnej do strednej Európy a na Balkán.....	205
b) Svedectvá archeológie o prenikaní skupín z východu.....	210
c) Formovanie bronzovej civilizácie v Európe.....	212
d) Vývoj bronzovej civilizácie v strednej Európe.....	216
e) Prvá vlna „veľkého sťahovania národov bronzovej doby“.....	218
f) Druhá a tretia vlna „veľkého sťahovania národov bronzovej doby“.....	223
g) Niektoré ďalšie poznatky o súvislostiach na strednom Podunajsku a Severoalpsku.....	229
12. ANTICKÉ CIVILIZÁCIE A EURÓPSKE JAZYKY.....	230
a) Grécka antická civilizácia.....	230
b) Rímska civilizácia.....	235
c) Civilizačné procesy a jazyk.....	237
d) Kentumová jazyková rodina.....	238
e) Satemová jazyková rodina.....	241
13. OD ARCHEOLOGICKÝCH POZNATKOV K FILOZOFII DEJÍN.....	243
a) Archeologické svedectvá o archaickom období.....	244
b) K vývoju v postarchaickom a protohistorickom období.....	246
c) Od ontotvorného k spoločenskému a dejinotvornému subjektu.....	248
d) Utváranie a vývoj spoločenstiev a princípov koexistencie.....	251
IV. MYTOLÓGIE.....	255
14. MYTOLÓGIE V JUHOKAVKAZSKEJ OBLASTI.....	259
a) Kreativita mezopotámskeho panteónu.....	260
b) Mezopotámska mytológia.....	264
c) Mytológia Malej Ázie (Anatólie).....	266
d) K mytológii v sýrskopalestínskej oblasti.....	269
15. SYNTÉZA V ANTICKEJ MYTOLÓGIÍ.....	272
a) Mytológia pred sformovaním panteónu na Olympe.....	274
b) Utváranie olympského panteónu.....	276
c) Súvislosti italickej a rímskej mytológie.....	280
16. ÁRIJCI, VÉDSKA A EURÓPSKE MYTOLÓGIE.....	283
a) Protoindická (induská) mytológia.....	284
b) Prelínajúce sa vplyvy vo védскеj mytológii.....	285
c) Od Véd k hinduizmu.....	287
d) Problémy najstaršej európskej mytológie.....	289
e) Súvislosti germánskej a keltskej mytológie.....	292
17. MYTOLÓGIA A FILOZOFIA DEJÍN.....	296
a) Mýty o vzniku sveta.....	296
b) Posun mýtov do abstraktno-filozofických špekulácií.....	298
c) Človek v mytologických predstavách.....	305
d) Mytológia a spoločnosť.....	308
V. SLOVANIA.....	315
18. TEORETICKÉ PROBLÉMY PÔVODU A ZAČIATKOV SLOVANOV.....	320
a) Otázky európskej jednoty a diferencovanosti.....	320
b) Vývojové obdobia Slovanov.....	323
c) Pôvod „Árijcov“ a „Venetov“.....	326
d) P. J. Šafárik o Venetoch (Slovanoch).....	330

19. SLOVANIA PO KULTÚRE ŠNÚROVEJ KERAMIKY.....	333
a) Východná Európa (Slovenia) v predskýtskom a skýtsko-sarmatskom období.....	333
b) Grécka kolonizácia severného pobrežia Čierneho mora.....	342
c) Skýti a Sarmati v strednej Ázii a v stepiach východnej Európy.....	345
d) Skýti a Slovenia.....	347
e) Skýti, Sarmati, Góti, Slovenia a grécke čiernomorské kolónie.....	350
20. INTEGRAČNÉ PROCESY V STREDNEJ EURÓPE.....	353
a) Archeológovia o kontinuite v Karpatoch a na strednom Dunaji (po 3. tisícročí pred n. 1.).....	356
b) Lužický kultúrny komplex.....	358
c) Lužická kultúra a kultúry v Karpatoch a na strednom Dunaji.....	363
d) Expanzia Keltov a Rimania.....	367
e) Kelti a stredná Európa.....	369
f) Vývoj na poľskom území a jeho súvislosti.....	374
21. NA PRELOME LETOPOČTOV.....	378
a) Východná Európa na prelome letopočtov.....	379
b) Germánske kmene do polovice 1. tisícročia n. 1.....	385
c) Slovenia v polovici prvého tisícročia nášho letopočtu.....	390
d) Germánske a slovanské kmene v písomných pamiatkach.....	396
22. ETNOGENÉZA A JAZYK.....	402
a) Utváranie predstáv o vývoji jazyka - formovanie európskej lingvistiky.....	403
b) Neverifikovateľné etymologické skúmania.....	405
c) Niektoré súvislosti ovplyvňujúce zmeny a vývoj jazyka.....	407
23. SLOVANSKÁ MYTOLÓGIA - NÁVRAT K ZABUDNUTÝM SLOVANSKÝM BOHOM.....	412
a) Etapy vývoja mytológií.....	413
b) Slovanské kultúry a ich vývoj (medzi prvou a treťou etapou vývoja).....	416
c) Hľadanie slovanskej mytológie (štvrtá a piata etapa vývoja).....	420
d) Slovanská mytológia v poslednej etape vývoja.....	423
e) Novšie archeologické poznatky k vývoju mytológie.....	425
f) Významný posun v pohľade na slovanskú mytológiu.....	427
(Namiesto záveru) Filozofia súvislostí. Od Slovanov k pôvodu a začiatku Slovákov.....	431
1. Otázka na všeobecné zásady, kritériá a obdobia vyčleňovania vetiev a národov.....	431
2. Začiatky formovania spoločenstva „Protoslovákov“ - „Starí Slováci“.....	434
3. Súvislosti ďalšieho vývoja na prelome letopočtov.....	436
4. Vývoj k národným subjektom a genéza názvov „Souveni“, „Sclavi“, „Slovani“, Slovenia, Moravia, „Slougenzin“ a „Zlounin“.....	442
5. Filozoficko-teoretický problém kontinuity a súvislostí vývojových foriem spoločenstiev.....	446
POZNÁMKY.....	454
Ku kapitole I. ČLOVEK.....	454
Ku kapitole II. EURÓPANIA.....	473
Ku kapitole III. CIVILIZÁCIE.....	491
Ku kapitole IV. MYTOLÓGIE.....	507
Ku kapitole V. SLOVENIA.....	513
LITERATÚRA.....	528
ZOZNAM MÁP, TABULIEK A VYOBRAZENÍ V TEXTE.....	535
SUMMARY.....	537
MENNÝ REGISTER.....	543
PRÍLOHY.....	549